

Kineziološki fakultet Osijek kao sastavnica osječkoga Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera započinje s radom sredinom 2020. godine. Krajem 2021. godine buduća Knjižnica KIFOS-a pokušava uspostaviti službeni dokument za osnivanje visokoškolske knjižnice te početkom 2022. i službeno započinje s radom. Knjižnica je smještena u prizemlju zgrade Fakulteta u blizini većine predavaonica i svojom lokacijom pristupačna je svim studentima, a zbog smjenskog rada studenti mogu koristiti knjižnične usluge i u poslijepodnevnim satima. Knjižnična građa dostupna je redovitim studentima na Sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim studijima, izvanrednim studentima, polaznicima cjeloživotnoga obrazovanja te studentima na poslijediplomskim sveučilišnim studijima. Knjižnični fond uglavnom čini knjižna građa od ukupno 1.134 svezaka knjiga iz područja interdisciplinarnih društvenih znanosti koji u potpunosti prate obveznu i dopunsku literaturu svih kolegija Sveučilišnih studija kineziologije. Knjižnica svojim studentima nudi i bogatu zbirku časopisa, stare građe uglavnom iz područja kineziologije te priručnu zbirku. Sva građa obrađena je i pretraživa u mrežnom katalogu unutar programa Zaki, a smještena je prema stručnom rasporedu. Matični prostor s informacijskim pultom, čitaoničkim prostorom i računalima komunicira s vanjskim i odvojenim čitaoničko-izložbenim prostorom u kojemu studenti i nastavnici mogu spontano organizirati skupni rad, a dio je i medijskoga prostora u kojemu se održavaju i različite kulturno-sportske aktivnosti koje organiziraju Knjižnica i Fakultet. S obzirom da Kineziološki fakultet teži stvaranju novih znanja iz područja kineziologije, sporta i srodnih znanstvenih disciplina temeljenog na dinamičnom pristupu i principima cjeloživotnog obrazovanja, a u svrhu unaprjeđenja sporta, sportske rekreacije te općenito kvaliteti aktivnoga života, Knjižnica nastoji kvalitetnom suradnjom osigurati uvjete za realizaciju stručne znanstveno-istraživačke, obrazovne i nastavne djelatnosti.

Kroz izgradnju knjižničnih zbirki, organiziranje poticajnog okruženja različitim aktivnostima koje potiču samostalno stjecanje znanja, Knjižnica od samoga početka uključuje studente i nastavnike u svoje aktivnosti. Do sada je Knjižnica provela niz aktivnosti koje su kroz popularizaciju čitanja i znanosti osigurale nove i stalne korisnike u novoj Knjižnici i u novom okruženju. Izazov visokoškolskog knjižničara u osnivanju knjižnice u sastavu kreativnim i ciljanim uslugama te dostupnim sadržajima otvara put vidljivosti visokoškolske knjižnice, a u toj početnoj fazi izazov korištenja knjižnice u prvim mjesecima postojanja privukao je studente na drukčiji način.

Slika 1. Knjižnica Kineziološkoga fakulteta Osijek

Upravo početničkom suradnjom Knjižnica kreira prvi događaj u povodu Mjeseca hrvatske knjige 2021. godine koji je privukao više od deset novih korisnika *bez iskaznice*. Budući da su potencijalni korisnici Kineziološkoga fakulteta drukčije interesne skupine koje u najvažnijem fokusu imaju sport odnosno kretanje, aktivnost *Maraton u čitanju – spoji tjelesnu aktivnost s čitanjem!* bila je odličan izbor sportskim akademskim članovima, a Knjižnica je „maratonom“ najavila svoje buduće djelovanje u interdisciplinarnim područjima s ciljem promocije obvezne literature potrebne za sve kolegije. Natjecanje u čitanju i vježbanju odmah je privuklo studente jer im takva disciplina nije strana samim time što su svakodnevnim i dinamičnim obavezama otvoreni isključivo prema znanosti o pokretu. Dvije mješovite ekipe studenata pristupile su zadatku vrlo ozbiljno i profesionalno, a izvodili su jednostavne ponavljajuće vježbe i pritom čitali tekstove

hrvatskih sveučilišnih profesora. Posebnost čitanja na „kineziološki način“ bila je u tome što su izbori tekstova dviju knjiga obveznih udžbenika za polaganje kolegija iz kineziologije sporta te tekstovi o različitim pristupima darovitosti i perspektivama odgoju i obrazovanju. Izvođenjem tekstova studenti su se izravno povezali s obveznom literaturom, nesvjesno usvajajući korištenje budućeg knjižničnog fonda. Studenti su potvrdili sadržaje teksta i poručili da je kreativnost zapravo originalnost, a prikazali su nešto uobičajeno na nov i neuobičajen način i otvorili nove mogućnosti za buduću suradnju s Knjižnicom. Kako je buduća Knjižnica službeno upisana u Upisnik knjižnica Hrvatske, početkom 2022. godine, ova je manifestacija do danas postala „tradicionalna“ aktivnost gdje se studenti sami prijavljuju za sudjelovanje u Maratonu u čitanju.

Slika 2. Maraton u čitanju – spoji tjelesnu aktivnost s čitanjem

Knjižnica je suradnjom s više različitih ustanova i razina obrazovanja 2022. godine organizirala i *Vježbanje glagoljice*, predavanje O „slovokretu“ (prof. dr. sc. Milice Lukić, Filozofski fakultet Osijek) kojom je u spoju s video projekcijama predstavljena glagoljica ljudskim tijelom, razgibavanjem i pisanjem glagoljice. Kretanje je započelo predavanjem kao početnom točkom te se dalje ritmično pretakalo u radionice i nastavilo se gibati – pokretom ruke točno utvrđenim slijedom pokreta, a onda se prenosilo na tijelo koje je postalo pismovni medij, slovo-čovjek. Studenti Kineziološkoga fakulteta Osijek svojim su znanjem iz kineziološke perspektive objasnili koje su to skupine mišića te kako se valja razgibati nakon dugotrajnog pisanja, a svima su podijelili savjete kako aktivirati mišiće za pisanje.

Slika 3. Vježbanje glagoljicom, Noć knjige 2022.

Također, Knjižnica je idejni začetnik *Parlaonice KIFOS* koju u suradnji s asistentima pokreće 2023. godine. U tom medijskom prostoru studenti imaju priliku problematizirati i raspravljati o aktualnim temama, primjerice, u povodu manifestacije Noći knjige, propitkivala je fenomen umjetne inteligencije, koja sasvim sigurno unosi promjene u svijetu umjetničkog stvaralaštva, tako i u svijetu sporta i studiranja gdje se postavljaju pitanja vezana uz originalnost, autorstvo i autorska prava, nudeći i rješenja koja čovjeku mogu biti od pomoći.

Slika 4. Parlaonica KIFOS-a, Noć knjige 2023.

Cilj ovoga projekta jest razvijanje kritičkog razmišljanja i poticanje čitanja, korištenja knjige u sustavu obrazovanja kao početnog medija za studiranje. Knjižnica je kroz tjelesno vježbanje spojila pokret i knjigu, istaknula važnost i samo saznanje da knjižnica postoji na njihovu fakultetu, a studenti taj prostor i njezino djelovanje spontano umrežavaju i prenose na buduće korisnike. Kvalitetna suradnja i povezivanje osigurali su stalnu potrebu za knjižničnim uslugama, a kreiranjem knjižničnih događanja potaknulo je Knjižnicu da provede kratko istraživanje o ulozi čitanja i vježbanja ovoga puta u sklopu Festivala znanosti (Čitanjem i vježbanjem do zdravog života – uloga knjižnice). Istraživanjem se povećala posudba, i korištenje prostora čitaonice. Knjižnica KIFOS-a ostvarila je nekoliko suradnji s drugim knjižnicama u Hrvatskoj i podržala mnoge manifestacije s ciljem podrške novih kolegija (Sport osoba s invaliditetom i teškoćama u razvoju). Ostvarena je suradnja s Hrvatskom knjižnicom za slijepe, a suradnjom s Paraolimpijskim odborom Knjižnica je primila vrijedne donacije i uvrstila ih u svoj knjižnični fond. Osim osnovnih knjižničnih usluga Knjižnica pruža i uslugu međuknjižnične posudbe za naslove koje ne posjeduje te pruža pomoć u pronalaženju odgovarajuće literature pretraživanjem knjižničnih kataloga, lokalnih baza podataka, elektroničkih baza podataka kod nas i u svijetu te drugih izvora informacija.

Na osnivačkom putu kroz stručnost, profesionalnost i kvalitetno poslovanje redovno izrađuje obrazovne materijale i plakate o akademskoj čestitosti, akademskom pisanju i prikazivanju knjižničnih aktivnosti, vodiče za pisanje seminarskih, završnih i diplomskih radova, a upravo takvim materijalima potiče sadašnje i buduće korisnike studente da koriste knjižnicu. Od listopada 2023. Knjižnica uvodi informacijsko opismenjavanje korisnika Sveučilišnih prijediplomskih studija kineziologije te Sveučilišnih diplomskih studija kineziološke edukacije te ih uspješno provodi u sklopu određenih kolegija i u dogovoru s nastavnicima.

Knjižnica koristi različite kanale komunikacije sa studentima u skladu s promjenama koje nosi društvo u kojemu se razvijamo, nastoji prilagoditi i unaprijediti svoje usluge prema korisniku u svakom pogledu. Aktivna i redovna komunikacija ključna je za povećanje vidljivosti visokoškolske knjižnice, a time i pristup knjižničnim resursima, kao što su čitaonice, katalog i elektronički izvori. Takvi kanali svakodnevno privlače nove zainteresirane korisnike i pridonose većoj vidljivosti knjižnice. Knjiga i čitanje imaju značajnu ulogu u razvijanju istraživačkih sposobnosti kod budućih kineziologa kao što je

i u ostalim znanstvenim područjima, a potaknuti studente kojima knjiga nije prva u koracima pisanja, veliki je izazov. Studenti se na Kineziološkom fakultetu fokusiraju na studiranje o ljudskom pokretu, tjelesnoj aktivnosti, znanosti o vježbanju i sportu, pomoć primaju od svojih mentora odnosno predmetnih nastavnika koji se izmjenjuju tijekom studiranja. Važnom ulogom je i knjižnica koja nastoji „nametnuti“ treći prostor u studiranju u kojemu će student rasti u svome znanju i istraživanju. Visokoškolski knjižničar može i mora biti u koraku s fakultetom bilo kojeg područja jer krajnji je cilj, između ostaloga, svakog knjižničara, imati zadovoljnog i prisutnog korisnika koji nema „strah“ od knjige i njezina čitanja. Knjižnica KIFOS-a kroz akreditacijsko je razdoblje 2023. godine dokazala da je prostor odgovarajući za kvalitetno studiranje te da ima dovoljno potrebne literature za svaki kolegij. Knjižnica je svojim primjerom i radom zadovoljila sve kriterije i u konačnici ocijenjena visokom ocjenom kvalitete. Suradnja knjižnice, nastavnog osoblja i studenata rezultirala je unaprjeđenjem knjižničnog poslovanja, korištenjem knjižničnog prostora i knjižničnih usluga. Suradnja je iznimno važna jer potiče akademsku izvrsnost, razvoj kritičkog razmišljanja te promicanje istraživačkog interesa. Knjiga i čitanje postaju temeljni dio ovoga procesa, potičući studente na istraživanje, razmišljanje i rast unutar akademske zajednice. Visokoškolske knjižnice posebno su mjesto gdje se razmjenjuju ideje, potiče diskusija i kreativnost, što pridonosi bogatstvu akademske atmosfere.